

Załącznik

do uchwały nr XL/520/13

Rady Miasta Piły

z dnia 17 grudnia 2013 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piły
na rok 2014

I. Wstęp.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 jest kontynuacją wielu działań, które są od lat podejmowane w celu szerokiej edukacji społecznej na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem oraz kontynuacją pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Program w swej treści odwołuje się do założeń:

- Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011- 2015.
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007 – 2015.
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, które realizowane są na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Piła na rok 2014 określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy.

Nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do:

- zapobiegania powstawaniu nowych problemów, zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
- zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Rozpowszechniające się używanie środków psychoaktywnych (w tym alkoholu) ma przyczyny wielowymiarowe, a szkody z nim związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego (zdrowotne, społeczne oraz ekonomiczne), dotyczą całego społeczeństwa (wypadki drogowe, przestępczość) jak i konkretnej rodziny, osoby.

Oddalanie się od bliskich, rozpad rodziny, utrata pracy, prawa jazdy, przemoc, agresja - to tylko niektóre ze skutków nadużywania alkoholu i uzależnienia.

Dlatego powyższy program ma charakter interdyscyplinarny i wielopodmiotowy.

Realizatorem działań przewidzianych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponownie jak w latach ubiegłych, jest Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

II. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

- 1) Zwiększenie dostępności do informacji, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- 2) Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemoc domowa.
- 3) Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w tym uwrażliwienia dzieci i młodzieży na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
- 4) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi, służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
- 5) Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych do mieszkańców miasta Piły.
- 6) Działania na rzecz zwiększenia świadomości kadry pedagogicznej oraz rodziców w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży.
- 7) Prowadzenie cyklicznych akcji promocyjnych, informacyjnych w środkach przekazu o możliwości leczenia choroby alkoholowej oraz akcjach profilaktycznych i kampaniach ogólnospołecznych.
- 8) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych, socjoterapeutycznych, sportowych, kulturalnych, działań związanych z dożywianiem dzieci uczestniczących w tych zajęciach.
- 9) Podejmowanie kontroli reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży.
- 10) Szkolenie grup zawodowych pracujących w obrębie problemów alkoholowych, wykluczenia społecznego, przemocy domowej.
- 11) Współpraca OPIRPA w Pile z policją, strażą miejską, sądem, szkołami, MOPS oraz innymi instytucjami, które z racji zadań statutowych zajmują się profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem przemocy.

- 12) Pomoc osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu ze względu na bezdomność, uzależnienie, choroby psychiczne, bezrobocie.

III. Beneficjenci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piłę.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany jest do całej społeczności Miasta Piły oraz do wszystkich grup społecznych, których dotyka problem alkoholowy lub zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Charakteryzuje go wielopłaszczyznowe podejście do problemu, które jest niezbędne w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

IV. Diagnoza sytuacji problemów alkoholowych.

1. Sytuacja demograficzna.

Piła jest pod względem liczby mieszkańców czwartym miastem województwa wielkopolskiego po Poznaniu, Kaliszu, Koninie , a przed Ostrowem Wielkopolskim.

Do wiodących działów gospodarki należą branże: elektroniczna, elektryczna i poligraficzna.

Według danych GUS z 31 grudnia 2011 roku liczba mieszkańców Piły wynosiła: ogółem- 74818, w tym:

- liczba mieszkańców do 19 roku życia – 15517
- liczba dzieci w wieku od 0- 4 lat - 4066
- liczba osób najstarszych w wieku 65 i więcej - 9 285

2. Spożycie i dostępność alkoholu w skali miasta i kraju.

Picie napojów alkoholowych zawsze niesie ze sobą pewne ryzyko. Rośnie ono wraz ze wzrostem spożycia. Według sondażu TNS OBOP przeprowadzonego w pierwszym kwartale tego roku na zlecenie Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy do picia alkoholu przyznaje się 85,5 proc. dorosłych Polaków - 91 proc. mężczyzn i 81 proc. kobiet. Na wsi i w miastach do 100 tys. mieszkańców alkohol pije 85% dorosłych osób. Podobnie jest w miejscowościach od 100 do 500 tys. mieszkańców- 86%. Najwięcej pijących jest w dużych miastach, powyżej 500 tys. mieszkańców – 89%.

Biorąc pod uwagę dane szacunkowe przedstawione przez Polską Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (tabela nr 1) prezentujące poszczególne kategorie

problemów związane z nadużywaniem alkoholu można statystycznie wyliczyć liczbę mieszkańców Piły, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych.

Według obliczeń zawartych w tabeli nr 1 w naszym mieście żyje ok. **1500 osób uzależnionych od alkoholu i ponad 3800 osób pijących szkodliwie i ryzykownie.**

Wokół nich żyją dorośli członkowie rodzin (małżonkowie, rodzeństwo, rodzice, dziadkowie)- ok. 3000 mieszkańców.

W rodzinach gdzie występuje problem z alkoholem żyje ok. 3000 dzieci.

Tabela nr 1. Dane szacunkowe opracowane przez Polską Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prezentujące poszczególne kategorie problemów związane z nadużywaniem alkoholu.

		W Polsce 36,6 mln mieszkańców	W mieście 100 tys. mieszkańców	W mieście 25 tys. mieszkańców	W gminie 10 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok.2% populacji	800 tys.	ok.2000 osób	ok.500 osób	ok.200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (małżonkowie, rodzice)	ok.4% populacji	ok.1,5 mln	ok.4000 osób	ok.1.000	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok.4% populacji	ok.1,5 mln	ok.4000 tys. osób	ok.1000 osób	ok.400 osób
Osoby pijące szkodliwie	Ok.5-7% populacji	2-2,5 mln	5000-7000 tys. osób	1250-1750 osób	ok.500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3osób dorosłych oraz 2/3 dzieci w tych rodzinach	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok.5300 osób: dorosłych i dzieci	około1330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

Skala problemów alkoholowych, a także wskaźnik uzależnień jest w dużej mierze uwarunkowany ogólnym poziomem spożycia napojów alkoholowych w danym środowisku. Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych powinny iść w kierunku przeciwdziałania zbyt wczesnym kontaktom z alkoholem, ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, a także zmiany wzorców picia na takie, w których preferuje się napoje o niskiej zawartości alkoholu.

W Polsce notuje się mniejsze spożycie alkoholu niż w wielu europejskich państwach- wynika z najnowszych danych WHO. W rankingu wyprzedza nas kilkanaście krajów, w tym Niemcy, Hiszpania, Francja, Czechy i Wielka Brytania.

Polska z konsumpcją na poziomie 10,6 l stuprocentowego alkoholu na mieszkańca powyżej 15 roku życia plasuje się poniżej unijnej średniej wynoszącej 10,85 l. Statystyki świadczą o postępującym spadku sprzedaży mocnych trunków. Większość alkoholu wypijamy w napojach niskoprocentowych. Według wstępnych danych, przeciętny Polak (15+) w 2011 r. wypił 3,7 l napojów spirytusowych oraz 6,1 l piwa i 0,4 l wina gronowego w przeliczeniu na 100% alkohol.

Ważnym czynnikiem wpływającym na wysokość spożycia alkoholu jest większa fizyczna możliwość jego nabycia, czyli większa liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na danym obszarze. Zaznaczyć należy, że ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Piła nie stanowi zagrożenia w zakresie problematyki uzależnień.

Istotnym instrumentem kształtowania kondycji zdrowotnej mieszkańców powinna być nie tylko kontrola ilości punktów sprzedaży alkoholu, lecz również kontrola dotycząca przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwość i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, szczególnie w zakresie art. 15 pkt. 2 mówiącego o zakazie sprzedaży alkoholu osobom do lat 18.

Przeprowadzone w 2011 roku Europejskie Badania w szkołach na temat Używania Alkoholu i Narkotyków ESPAD wskazują, że nadal zdecydowana większość nastolatków z III klas gimnazjów i ponad 80% nastolatków z II klas szkół ponadgimnazjalnych, określa nabycie alkoholu za bardzo łatwe lub dość łatwe.

Według badań przeprowadzonych przez CBOS w 2008r. ok. 14% Polaków i 4% Polek pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo wystąpienia szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych.

Grupa najwięcej pijących (powyżej 12 l 100% alkoholu rocznie), stanowiąca 7,3% wszystkich konsumentów napojów alkoholowych, spożywa aż 46,1% całego wypijanego alkoholu.

Grupa osób mało pijących (do 1,2 l 100% alkoholu rocznie) stanowiąca 46,9% konsumentów alkoholu, wypija tylko 4,9% całości spożywanego alkoholu. Tak duże spożycie prowadzi do poważnych zagrożeń zdrowotnych i problemów społecznych.

Ostatnie dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii wskazują na rosnącą liczbę zgonów z powodu zaburzeń psychicznych, chorób wątroby oraz zatruc związanych z używaniem alkoholu.

Zagrożeni są zarówno mężczyźni jak i kobiety. Mężczyźni piją średnio 3 razy więcej alkoholu niż kobiety. W grupie kobiet największe spożycie alkoholu występuje wśród pań w wieku 18- 29 lat, które są pannami, mają wykształcenie wyższe, zajmują samodzielne stanowiska, lepiej oceniają swoją sytuację materialną. W grupie mężczyzn największe spożycie alkoholu występuje wśród panów mających 30- 39 lat, wykształcenie zasadnicze zawodowe. Są to robotnicy niewykwalifikowani, gorzej oceniający swoją sytuację materialną.

Alkohol najczęściej spożywany jest w weekendy (65%) podczas spotkań towarzyskich oraz w trakcie imienin bądź urodzin. Bez specjalnej okazji rzadko pije się wódkę i wino (7%), dużo częściej piwo (43%).

V. Diagnoza stanu problemów alkoholowych w kontekście lokalnym.

Negatywne zjawiska w zakresie naruszenia porządku i bezpieczeństwa.

Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu - funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Pile odnotowali przypadki prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości (przestępstwa z art. 178 § 1 i 2 KK) w następujących ilościach:

Rok	2011	2012	I połowa 2013
Ilość przypadków	396	208	104

Przemoc w rodzinie- w poszczególnych latach zarejestrowano następujące ilości interwencji związanych z przemocą domową, liczbą ofiar przemocy domowej oraz liczbą sprawców przemocy domowej.

Rok	2011	2012	I poł. 2013
Liczba interwencji dot. przemocy domowej	639	782	426
Liczba ofiar przemocy domowej	359	220	102
-kobiety	208	119	57
-mężczyźni	26	17	9
-dzieci	225	84	36
Liczba sprawców przemocy domowej	128	120	59
-kobiety	14	13	4
-mężczyźni	112	106	55
- nieletni	2	1	0

Dane z Komendy Powiatowej Policji (zamieszczone wyżej) ukazują iż: w 2011 r. dokonano 639 interwencji dotyczących przemocy domowej, w 2012 było ich 782, a w pierwszej połowie 2013 roku 426.

Natomiast liczba ofiar przemocy domowej na przestrzeni lat 2011- I połowa 2013 ulega spadkowi. Podobnie przedstawia się liczba sprawców przemocy domowej.

Dane pochodzące z Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile w latach 2011 do I połowy 2013.

Pacjenci (w osobach)	Lata		
	2011	2012	I połowa 2013
Ogółem	2115	2073	1233
W tym młodzież do lat 18	18	21	6
Kobiet	142	162	103
Mężczyzn	1955	1890	1124

Średnia miesięczna liczba osób przyjętych do Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi wynosi:

- w 2011- 176 osoby,
- w 2012- 172 osoby,
- do I połowy 2013r.- 205 osób.

Biorąc pod uwagę lata 2011- do I połowy 2013r. wyraźnie widać tendencje wzrostową dotycząca liczby przyjęć kobiet .

Wielokrotnie w Dziale Opieki nad Osobami Nietrzeźwych w Pile w 2011r. na 2115 pacjentów, przebywało 1036 (49 %).

W 2012r. na 2073 pacjentów, 1135 przebywało wielokrotnie (54%).

Do I połowy 2013r. na 1233, 389 (32%) pacjentów przebywało więcej niż kilka razy.

Szczegółowe dane Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi wykazują:

- młodzież do lat 18 stanowiła-0,83%
- kobiety 7,51 %
- mężczyźni 91,67%

Osoby w wieku od 18 do 65 roku życia stanowiły:

- w 2011- 2097 (99,1%)
- w 2012 roku 2052 (98,9%),
- w I poł. 2013-1226 (99,4%).

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na Komisję realizację konkretnych zadań.

Jednym z takich zadań jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Do zadań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek, o których mowa w art. 24 w/w ustawy, „rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny...”
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek z art. 24 i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w tymże art. i/lub poddania się leczeniu odwykowemu,
- skierowanie w/w osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego (art. 25), przygotowanie dokumentacji dla sądu wraz z opinią wydana przez biegłego (art. 26 ust.3),
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3). Do dokumentacji załączonej do wniosku należą: opinia wydana przez biegłego, protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą do Komisji przypadek nadużywania alkoholu i wynikających stąd konsekwencji, protokół z rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu, o ile do takiej rozmowy doszło, protokół z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, jeżeli protokół nie pochodzi z instytucji prowadzącej wywiady środowiskowe, inne informacje mogące przyczynić się do właściwego rozpoznania sprawy oraz informacje o podjętych czynnościach.

Rok	2011	2012	I połowa 2013
Ilość spraw rozpatrywanych przez MKRPA	443	451	230

Według danych przedstawionych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2011, 2012, do I połowy 2013r. liczba wpływających wniosków wykazywała tendencje wzrostowe.

Spośród złożonych wniosków członkowie Komisji skierowali na leczenie w poszczególnych latach następujące ilości osób:

- 2011r.- 53
- 2012r.- 59
- 2013r. (I połowa) – 34

Dane dotyczące udzielania pomocy przez MOPS w latach 2010- do czerwca 2012r.

Wyszczególnienie	2011	2012
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną(ogółem)	2952	2438
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	6652	6208
Liczba rodzin w których udzielono pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	358	378
Liczba porad psychologicznych	472	419

Do połowy czerwca 2013r. MOPS udzielił 329 (626 osób) rodzinom pomocy z powodu problemu alkoholowego.

Dane ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pile.

Kolejne lata	2011	2012	I połowa 2013
Ogółem ilość osób	120	91	50
Uzależnieni	13	5	1
Dotknięci przemocą	120	91	50

Zgodnie z danymi Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pile w 2012 roku następuje nieznaczny spadek liczby przyjętych osób dotkniętych przemocą.

Natomiast w I połowie 2013 r. odnotowujemy wzrost. Na przestrzeni 2011- I połowy 2013r. wyraźnie spadła również ilość osób przyjętych do Ośrodka z problemem alkoholowym.

Dane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ARS MEDICAL w Pile.

Kolejne lata	2011	2012	I połowa 2013
Pacjenci uzależnieni	3935	3954	2101
Współuzależnieni	3434	1508	451

Dane z Pilskiego Centrum Pomocy Bliźniemu "Monar- Markot" w latach 2011- do I połowy 2013.

Kolejne lata	2011	2012	I połowa 2013
Pacjenci ogółem (w osobach)	150	125	72
Osoby uzależnione	86	79	41
Osoby współuzależnione	42	36	16
Ofiary przemocy domowej	7	6	4

Według danych przedstawionych przez Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot” w latach 2011 do I połowy 2013 liczba osób współuzależnionych i ofiar przemocy nieznacznie spadła.

Stowarzyszenie „MONAR” Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Pile w latach 2011- do I połowy 2013r.

Kolejne lata	2011	2012	I połowa 2013
Pacjenci ogółem	485	515	362
Współuzależnieni	50	62	34

W Stowarzyszeniu „MONAR” Poradni Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Pile odnotowujemy wzrost przyjmowanych pacjentów.

Wnioski z przytoczonych danych uzyskanych z wybranych pilskich instytucji pozwalają sprecyzować, jak powinien wyglądać zadania podejmowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowanych w 2014r.

V. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014.

1. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami w zakresie organizowania na rzecz społeczności lokalnej imprez okolicznościowych, świątecznych, kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych i edukacyjnych.

- 1) Zorganizowanie rekolekcji trzeźwościowych w Górcie Klasztornej, w której wezmą udział członkowie Klubu Abstynentów „Kotwica”.
- 2) Zorganizowanie śniadania wielkanocnego w Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”, Pilskim Klubie Abstynenta „Kotwica”, Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Kuratorskim Ośrodku Pracy z Młodzieżą, Centrum Charytatywno- Opiekuńczym „Caritas”, w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych funkcjonujących na terenie gminy Piła.
- 3) Zorganizowanie wspólnie z ZHP w Pile imprezy plenerowej „Powitanie wiosny. Promocja zdrowego stylu życia” dla dzieci i młodzieży.
- 4) Zorganizowanie wspólnie z Przedszkolem nr 8 spotkania edukacyjnego „Profilaktyka na wesoło”, w której udział wezmą dzieci w wieku przedszkolnym.
- 5) Zorganizowanie imprezy z okazji Dnia Dziecka w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”, Pilskim Klubie Abstynenta „Kotwica”, Kuratorskim Ośrodku Pracy z Młodzieżą, Centrum Charytatywno- Opiekuńczym „Caritas”, w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych funkcjonujących na terenie gminy Piła.

- 6) Zorganizowanie wraz z Radą Osiedla „Górne” imprezy plenerowej, sportowo-rekreacyjnej z okazji obchodów Dnia Dziecka dla wszystkich mieszkańców.
- 7) Zorganizowanie wraz z Radą Osiedla „Motylewo” imprezy plenerowej dla wszystkich mieszkańców obejmującej organizację Dnia Dziecka oraz VIII Biegu Motylewskiego.
- 8) Zorganizowanie wspólnie w PTTK w Pile rajdu dla dorosłych mieszkańców, hasło: „W zdrowym ciele zdrowy duch”.
- 9) Zorganizowanie wspólnie z Ochotniczą Strażą Pożarną- Ratownictwo Wodne „Dętkospywu”- imprezy rekreacyjno- sportowej i edukującej w zakresie zasad bezpieczeństwa na wodzie adresowanej dla wszystkich mieszkańców.
- 10) Zorganizowanie wycieczek dla osób korzystających z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Pilskiego Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”, Pilskiego Klubu Abstynenta „Kotwica”, Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą, Centrum Charytatywno- Opiekuńczego „Caritas”, świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych funkcjonujących na terenie gminy Piła.
- 11) Zorganizowanie Turnieju Gier i Zabaw Sportowych dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych.
- 12) Zorganizowanie wraz z Komendą Powiatową Policji w Pile akcji prewencyjnej dla mieszkańców z zakresu tematyki alkoholowej i narkotykowej.
- 13) Zorganizowanie uroczystości wigilijnych dla osób korzystających z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Pilskiego Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”, Pilskiego Klubu Abstynenta „Kotwica”, Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą, Centrum Charytatywno- Opiekuńczego „Caritas”, świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych funkcjonujących na terenie gminy Piła.

- 14) Zorganizowanie kolonii letnich dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Wyżej wymienione zadania służą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przemocy domowej i wykluczeniu społecznemu poprzez promowanie zdrowego stylu życia i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.

Realizacja zadań wymaga zakupu specjalistycznych usług, materiałów edukacyjnych, promocyjnych, plastycznych, biurowych, drobnego sprzętu sportowego, artykułów spożywczych itp.

2. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych.

Do świetlic uczęszczać będą dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych bądź dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym.

Profilaktyczno- socjoterapeutyczny charakter świetlicy polegać będzie na analizowaniu zaburzeń, deficytów osobowościowych dzieci, udzielaniu pomocy pedagogicznej, socjoterapeutycznej, ochronie przed negatywnymi wpływami środowiska, hamowaniu zjawisk patologicznych, wyrównywaniu braków i deficytów szkolnych poprzez stosowanie różnych form zajęć wyrównawczych, warsztatowych, socjoterapeutycznych oraz poprzez pracę indywidualną.

Świetlice będą funkcjonować przy następujących szkołach: Szkołach Podstawowych nr 1, 2, 4, 5, 7, 12; Gimnazjach nr 4, 5; Zespołach Szkół nr 1, 2, 3 (zarówno klasy szkoły podstawowej jak i gimnazjalnej) oraz w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Profilaktyka.

- 1) Kontynuowanie współpracy programowej i metodycznej z organizacjami pozarządowymi w szczególności z grupami trzeźwościami działającymi na płaszczyźnie konstruowania i utrwalania modelu trzeźwego stylu życia osób nadużywających alkoholu oraz promocja postaw abstynenckich.
- 2) Realizowanie programów profilaktycznych, edukacyjnych, socjoterapeutycznych, zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży.

Programy realizowane będą w placówkach oświatowych, świetlicach socjoterapeutycznych.

Cele główne:

- a) przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym, doskonalenie umiejętności wyrażania własnych emocji,
  - b) dostarczanie informacji związanych z sięganiem po alkohol i środki psychoaktywne,
  - c) pomoc w rozwijaniu umiejętności społecznych,
  - d) budowanie poczucia wspólnoty grupowej, atmosfery wzajemnego zaufania,
  - e) wskazanie dzieciom i młodzieży alternatywnych, nie znanych im do tej pory sposobów spędzania czasu wolnego,
  - f) aktywne uczenie uczestników zajęć nowych umiejętności społecznych,
  - g) ukazanie prawnego modelu odpowiedzialności prawnej w świetle obowiązującego prawa,
  - h) dostarczenie informacji, gdzie skutecznie można szukać pomocy zarówno psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej jak i prawnej.
- 3) Współpraca z policją, MOPS, CPR, sądem, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, placówkami oświatowymi w realizacji procedury Niebieskiej Karty.
- 4) Spotkania edukacyjne dla rodziców uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie problematyki uzależnień jak i przemocy rówieśniczej.

Cele główne:

- a) dostarczenie wiedzy rodzicom nt. problematyki uzależnień i przemocy rówieśniczej,
  - b) pomoc w rozwiązywaniu trudności wychowawczych,
  - c) zdobycie wiedzy na temat możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, medycznej i prawnej.
- 5) Organizacja i udział grup zawodowych (pedagodzy, psychologdy, terapeuci, nauczyciele, wychowawcy placówek socjalizacyjnych, pracownicy MOPS, CPR, funkcjonariusze policji i straży miejskiej, członkowie zespołu

interdyscyplinarnego, kuratorzy sądowi itp.) w konferencjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych, zajęciach warsztatowych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy domowej, przemocy rówieśniczej i seksualnej, ochrony praw dziecka, pomocy osobom wykluczonym społecznie.

Cele główne:

- a) podniesienie umiejętności zawodowych, które dają możliwość skuteczniejszego działania na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej,
  - b) podniesienie wiedzy dotyczącej mechanizmów i konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych,
  - c) uzupełnienie wiedzy na temat zmieniających się przepisów prawnych, dotyczących przemocy rodzinnej, praw i obowiązków względem dzieci, praw i obowiązków nieletnich itp.
- 6) Szkolenie dla sprzedawców alkoholu w zakresie obowiązujących przepisów prawa związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Celem jest przestrzeganie przez sprzedawców przepisów prawa oraz ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

- 7) Udział w kampaniach ogólnopolskich lokalnych w zakresie problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.
- 8) Zakup materiałów edukacyjnych, profilaktycznych dla środowisk, które z racji wykonywanych zadań statutowych działają na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

4. Bieżąca działalność i utrzymanie Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Działalność konsultacyjna, pomoc prawna w ramach funkcjonowania Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

Głównym celem jest zapewnienie bieżącej pomocy terapeutycznej, pedagogicznej, psychologicznej i prawnej.

6. Prowadzenie programów psychoedukacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy oraz osób szkodliwie pijących, uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

Główne cele:

- a) rozpoznawania medycznych i psychologicznych konsekwencji nadużywania i uzależnienia od alkoholu,
- b) pomoc w rozpoznawaniu i uznaniu własnych problemów związanych z nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu,
- c) rozpoznawanie i korygowanie dysfunkcyjnych zachowań,
- d) dostarczenie wiedzy o możliwości szukania profesjonalnej pomocy psychologicznej, terapeutycznej, medycznej i prawnej.

7. Dotacja z budżetu na finansowanie zadań powierzonych do realizacji organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom.

- 1) Działalność samopomocowa na rzecz trzeźwych alkoholików i ich rodzin- klub abstynencki.
- 2) Prowadzenie terapii uzależnień oraz poradnictwa dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin jako przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- 3) Prowadzenie świetlicy terapeutycznej.

8. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:
  - a) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu,
  - b) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocowych,
  - c) kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
  - d) występowanie członków Komisji w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe,

- e) opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
  - f) udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych powoływanych zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
  - g) kontrola podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- 2) Ustala się wynagrodzenie członkom Komisji za każdorazowy udział w posiedzeniu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile w wysokości 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym wynagrodzenie jest naliczane.
- 3) Ustala się wynagrodzenie członkom Zespołu ds. Leczenia Odwykowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdorazowy udział w Zespole ds. Leczenia Odwykowego w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym wynagrodzenie jest naliczane.

VI. Realizatorzy programu.

- 1) Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.
- 3) Inne podmioty, którym powierzone są zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIŁY**

/-/ Rafał Zdzierela